

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Назва вищого навчального закладу

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«БОГОСЛОВ'Я»

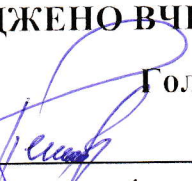
Другого рівня вищої освіти

за спеціальністю № 041 Богослов'я

галузі знань № 04 Богослов'я

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

 /Р. І. Петришин/

протокол № 8 від "31" серпня 2021 р.

Введено в дію наказом

від "31" серпня 2021 р. за № 278

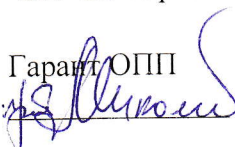
Чернівці
2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
(наукової / професійної)

«Богослов'я»
(найменування програми)

«РОЗРОБЛЕНО»

Робочою групою
філологічного факультету
ЧНУ ім. Юрія Федьковича

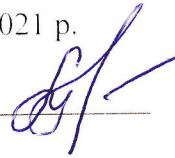
Гарант ОПП
 М. М. Лагодич

«24» червня 2021 р.

«УХВАЛЕНО»

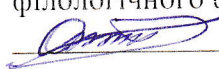
на засіданні кафедри філософії та
культурології
ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Протокол № 10
від «25» червня 2021 р.

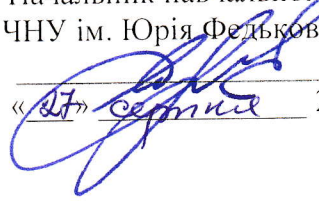
Зав. кафедрою О. В. Рунташ

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою
філологічного факультету
Протокол № 9
від «30» червня 2021 р.

Голова Вченої ради
філологічного факультету
 Б. І. Бунчук

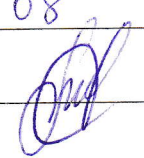
«ПОГОДЖЕНО»

Начальник навчального відділу
ЧНУ ім. Юрія Федьковича
 Я. Д. Гарабазів
«27» червня 2021 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Комісія Вченої ради з науково-методичної роботи
ЧНУ ім. Ю. Федьковича

Протокол № 1 від «30» 08 2021 р.

Голова комісії Вченої ради О. В. Мартинюк

(редакція від «30» червня 2021 р.
затверджена рішенням Вченої ради філологічного факультету)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту*	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи						
Лагодич Микола Миколайович – гарант ОПП	доцент кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Київська духовна семінарія, 1996 р. магістр богослов'я, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, 2006 р, Релігієзнавство, викладач філософсько-релігієзнавчих дисциплін	кандидат наук з богослов'я (041 – Богослов'я, „Церковна політика радянського уряду на Галичині у період 1945-65 рр"), кандидат історичних наук (09.00.11 – Релігієзнавство, «Специфіка функціонування структур Української греко-католицької та Руської православної церков у Східній Галичині в умовах радянської моделі державно-церковних відносин (1945-1965 рр.)», доцент кафедри церковної історії КПБА УПЦ КП	19	Канонічне право : навч. посіб. / Чернів. нац. ун-т [та ін.]; уклад. свящ. М. Лагодич. – Чернівці : ЧНУ, 2010. – 400 с. Лагодич М. свящ. Богослужбова практика [Текст]: навчально-методичні рекомендації / укл. свящ. М. Лагодич. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 92 с. Історія Помісних Православних Церков: навчально-методичні рекомендації. – Ч. 1 – Диптихальні Церкви / укл.: доц. прот. М. Щербань, прот. М. Марусяк, свящ. М. Лагодич. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 112 с. Лагодич М. Духовна освіта в Україні: сучасний стан і перспективи// Актуальні питання релігієзнавчої та богословської думки: Колект. монографія / За ред. В.О. Балуха. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010 – С. 229-246. Лагодич М. Приватні навчальні заклади в системі неперервної релігійної освіти: регіональний досвід та специфіка / Лагодич Микола // Світоглядно-	Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, довідка про проходження підвищення кваліфікації від 1.11.2019 р.

					ціннісне самовизначення людини. Толерантність: соціально-сміслові варіації та євроінтеграційний контекст. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців (8-9 травня 2015 року). – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. – С. 237-257. Лагодич М. Релігійна освіта в сучасній Україні: стан, тенденції та виклики // Аксіосфера освіти: історичні тенденції та пріоритети сьогодення: колективна монографія / за ред. член-кореспондента НАПН України В. О. Балуха. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. – С. 197-203. Лагодич М., Гавриїл Костельник: богослов та філософ / Микола Лагодич // Філософсько-богословська спадщина мислителів XVII-XX ст.: колективна монографія. –Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. - С. 78-91. Лагодич М. Формування та діяльність єпархій Російської Православної Церкви у Західній Україні (1945-65 рр.) / Лагодич Микола // Українське православ'я у контексті вітчизняної історії та суспільних трансформацій (пам'яті митрополитів Василя Липківського та Іоанна (Боднарчука)): Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (27-28 листопада 2014., м. Тернопіль) / за заг. ред. д. істор. н. Е Бистрицька (гол. ред.), д. істор. н. І. Зуляк, д. філос. н. О. Саган, д. філос. н. Л. Филипович. – Тернопіль-Київ, 2014. – С.95-101. Лагодич М. М. прот. Православна періодика в повоєнній Галичині / прот. Миколай Лагодич // «Суспільні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 18–19	
--	--	--	--	--	---	--

					липня 2014 року). – Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2014. – С. 19-23. Лагодич М. Міжконфесійний конфлікт навколо монастиря в Уйковіцах: історична ретроспектива // Міжконфесійні конфлікти у трансформаційних регіонах: історична ретроспектива та виклики сучасності. Толерантність в історичному і міжкультурному вимірах. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. – С. 63-70. Brodestkyi, Oleksandr; Horokholinska, Iryna; and Lahodych, Mykola (2020) “Ukraine Orthodoxy Autocephaly: Social and Value Challenges,” Occasional Papers on Religion in Eastern Europe: Vol. 40 : Iss. 9 , Article 3. Лагодич М. Донікейські джерела церковного права / Микола Лагодич // Феномен релігії у творах античних та середньовічних мислителів : Колективна монографія / За ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – С. 78-91. Лагодич М. прот. Гомілія як сакраментальний акт: практика виголошення під час літургії / Микола Лагодич // Богословський вісник. – Чернівці, 2019. – № 19. – С. 57-61; Лагодич М. прот. Практичне поєднання сповіді та причастя: історична ретроспектива та сучасний стан / Микола Лагодич // Український православний вісник Помісна Церква. – К., 2020. – № 11(15). – С. 38-49. Лагодич М. Сакральне в культурі: євхаристичне життя християнина у період Великого посту // Феномен культури у гуманітарному дискурсі: монографія / за заг. наук. ред. проф., член-кор. НАПН України В.О. Балуха. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2020. – С. 292-309.	
--	--	--	--	--	---	--

					Науковий керівник магістерських робіт студентів, а також підготовки тез студентами ОП «Богослов'я» до матеріалів студентської наукової конференції Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича Лагодич М. прот., Чернецький М. Стан УАПЦ після II-го Всеукраїнського Православного Церковного Собору / Микола Лагодич, Михайло Чернецький // Богословський вісник. – Чернівці, 2019. – № 19. – С. 62-78; Лагодич М. прот., Любунь А. прот. Боротьба Арсена Річинського за українізацію Православної Церкви на Волині та її автокефалію в міжвоєнний період XX ст. / Микола Лагодич, Андрій Любунь // Богословський вісник. – Чернівці, 2019. – № 20. – С. 38-49.	
Члени проектної групи						
Горохолінська Ірина Володимирівна	Доцентка кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2008 р., магістр Релігієзнавства	Докторка філософських наук, 09.00.11 – релігієзнавство та 09.00.14 – богослов'я, Дисертація «Демаркація секулярного\постсекулярного в сучасній релігійності: філософський та богословський дискурси»	13	<i>Науково-дослідна робота за напрямком:</i> Керівниця, головна наукова співробітниця наукової теми «Соціальна функціональність релігії в умовах масштабних небезпек: ідейно-теоретичний та практичний виміри» (2021-2023 рр. реалізації) Учасниця програми «Діалог» Центру міжрелігійного та міжконфесійного діалогу «ЛІБЕРТАС» (червень-жовтень 2021 р.) <i>Публікації:</i> WoS Brodestkyi, Oleksandr; Horokholinska, Iryna; and Lahodych, Mykola (2020) "Ukraine Orthodoxy Autocephaly: Social and Value Challenges," <i>Occasional Papers on Religion in Eastern Europe</i>: Vol. 40 : Iss. 9 , Article 3. Available at: https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol40/iss9/3 <i>Монографії</i> Горохолінська І.В. Постсекулярність: богословські та філософські інтенції сучасної релігійності. –	University Of Vilnius (Vilnius, Lithuania), «Moral problems of modern culture», (180-hours, 6 ECTS credits), May 26, 2021

					Чернівці: Черн. нац. ун-т, 2019. – 424 с. Горохолінська І. Основні моделі функціонування релігійної освіти у Європі: соціально-політичний та аксіологічний аспекти // Аксіосфера освіти: історичні тенденції та пріоритети сьогодення : колект. монографія / за наук. ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. – С. 179-187. Горохолінська І. Релігійна толерантність та релігійна віра у контексті ціннісних викликів сучасності // Суспільно-культурні трансформації етноконфесійних взаємин: історія, динаміка, тенденції : колект. монографія / за наук. ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – С.123-132. Державно-церковні відносини та форми взаємодії церков з громадянським суспільством // Світоглядно-ціннісне самовизначення людини: толерантність в історичному і міжкультурному вимірах: колект. монографія / за наук. ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. – С. 170-182. <i>Закордонні публікації (в т.ч. Index Copernicus)</i> Горохолінська І. Секулярне/постсекулярне в контексті облаштування релігійної освіти в Європі // Власть и Общество (Теория, История, Практика). – 2019. – № 2 (50) – Тбилиси, Грузия. – С. 101-112. Горохолинская И.В. Теология в секулярной системе образования: методологические координаты трансформаций // Modern Science – Moderní věda . – 2017. – № 5. – Praha. – Česká republika, Nemoros. – С. 89-96. <i>Українські фахові журнали (в т.ч. Index Copernicus)</i> Horokholinska I. Moral challenges of Ukrainian post-secular society: social and value worth of tolerance // Skhid. Analytic and informative journal. – № 3 (161). – May-June 2019. – Pp. 78-84. Горохолінська І. Церква у віртуальному просторі: місія та форми проповіді в умовах постмодерну (на	
--	--	--	--	--	---	--

					прикладі ПЦУ) //Освітній дискурс. – Випуск 14 (6): Філософські науки. – К., 2019. – С. 96-107. Горохолінська І. Специфіка християнської есхатології та секулярні футурологічні візії щодо майбутнього людства та релігії // Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. – Чернівці: Чернівецький нац. унт, 2019. – № 1-2 (33-34). – С. 133-141. Горохолінська І. Після секуляризації: візії трансформації європейських цінностей (за ідеями Івана Павла II) // Практична філософія: Науковий журнал. Випуск 1/2018. – К.: Центр практичної філософії, ПАРАПАН, 2018. – С. 123-128. Горохолінська І. Трансформація еклезіально-ціннісної свідомості сучасних християнських спільнот: діалектика секуляризації і фундаменталізації // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Гуманітарні студії» / ред. кол.: С. М. Ніколаєнко (відп. ред.) та ін. – К.: НУБіП України, 2018. – Вип. 280. – С. 140-147. Горохолінська І. Постсекулярні пошуки Бога: художні алюзії теодицеї (за твором Вільяма Пола Янга «Хижа») // Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. – Чернівці: Чернівецький нац. унт, 2017. – № 3-4 (27-28). – С. 123-128 Горохолінська І. Раціоналізація змісту віри: досвід нового часу і тенденції глобалізації та євроінтеграції // Труди Київської Духовної Академії: богословсько-історичний збірник Київської православної богословської академії Української Православної Церкви Київського Патріархату / ред. кол.: митр.Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський Епіфаній (Думенко) (гол.ред.) [та ін.]. – К., 2014. – №14. – С. 171-180.	
Щербань Микола Володимирович	доцент кафедри філософії та культурології	Київська духовна семінарія, 1999 р. магістр	кандидат наук з богослов'я (041 – Богослов'я, «Церковна політика радянського уряду в	15	Патрологія: навч. посібник. - Ч.1. - Період мужів апостольських / прот. М. Щербань. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. - 112 с.	Volos academy for theological studies (Греція),

	Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	богослов'я, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, 2006 р, Релігієзнавство, релігієзнавець, викладач філософсько-релігієзнавчих дисциплін	Україні в 1917-1939 роках»), кандидат історичних наук (09.00.11 – Релігієзнавство, «Відносини радянської влади і Російської Православної Церкви в Україні в контексті формування тоталітарного режиму (1917-1930 рр.)»), доцент кафедри церковної історії КПБА УПЦ КП	Патрологія: навч. посібник в 2-ох ч. - Ч. 2-га.: Період християнських апологетів II століття та боротьби християнської Церкви з гностицизмом / протоієрей Микола Щербань. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. - 200 с. Історія Помісних Православних Церков: навчально-методичні рекомендації. – Ч. 1 – Диптихальні Церкви / укл.: доц. прот. М. Щербань, прот. М. Марусяк, свящ. М. Лагодич. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 112 с. Щербань М. Роль Церкви у процесі формування та розбудови громадянського суспільства в Україні // Релігія і соціум. Часопис. - Чернівці: Рута, 2008. - №2, - С. 99-102. Щербань М. Роль Іоанна Златоуста в історії християнства: богословський аспект // Актуальні питання релігієзнавчої та богословської думки: Колект. монографія / За ред. В.О. Балуха. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010 - 248 с., с. 18-38. Щербань М., Глинський Я. Інституційне оформлення протестантизму на українських землях у його ранніх проявах // Суспільні детермінанти взаємодій у міжконфесійному просторі України: теорія і практика (до 500-річчя Реформації): матеріали Міжн. наук.-практ. відео-конф. 18-19 травня 2017 року / за заг. ред. проф. Докаша В.І. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, - С.175-182. Щербань М., прот. Соціальний концепт у Православ'ї: спроба філософсько-богословської рефлексії // Релігія і філософія: генеза взаємовпливів: Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції "VI Християнські постові читання" - Львів, ЛПБА ПЦУ, 2019, - С. 66-68. Щербань М., доц. Православна культура:	серифікат, тема: «Східна Православна Церква та сучасна православна теологія», 15.07.2019 р.
--	--	---	---	---	---

					традиційність і догматизм на тлі актуальних виликів сьогодення // Феномен культури у гуманітарному дискурсі: Монографія / за заг. наук. ред. проф., член-кор. НАПН України Балуха В.О. - Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020, - С. 283-291.	
--	--	--	--	--	---	--

При розробці освітньо-професійної програми враховано професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р.

Частково **використано** інформацію:

з освітньо-наукової програми «Богослів'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю: 041 Богослов'я галузі знань 04 Богослов'я Київської православної богословської академії (розробники – протоієрей Ярослав Романович Романчук кандидат наук із богослів'я, доцент, завідувач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін; протоієрей Олександр Миколайович Трофимлюк, доктор наук із богослів'я, професор, ректор; Чокалюк Святослав Микайлович, кандидат наук із богослів'я, професор, завідувач кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін; Бакка Тамара Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін;

з освітньо-професійної програми «Богослов'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю: 041 Богослов'я галузі знань 04 Богослов'я Вищого навчального закладу «Український католицький університет» 2018 року (<https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/ucu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/Profil-osvitnoyi-programy-Bogoslovya-spetsialnosti-041-Bogoslovya-magistr.pdf>).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. Архієпископа Германа (Семанчука П.) – керуючого Чернівецько-Хотинською єпархією ПЦУ;
2. Оксани ГОМОТЮК – докторки історичних наук, професорки, декана соціально-гуманітарного факультету Західноукраїнського національного університету;

3. Тетяни КОТЛЯРОВОЇ – кандидата філософських наук, доцентки кафедри богослов'я та релігієзнавства факультету філософії та суспільствознавства Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № 041 "Богослов'я"

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, філологічний факультет, кафедра філософії та культурології
Ступінь вищої освіти	Магістр
та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр богослов'я. Професіонал в галузі релігії, викладач закладів вищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Богослов'я» другого рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік і 4 місяці
Наявність акредитації	Міністерство освіти та науки України
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність першого (бакалаврського), ОКР спеціаліст, другого (магістерського) рівнів вищої освіти. На програму можуть вступати абітурієнти з дипломом бакалавра богослов'я на конкурсній основі за результатами фахових вступних випробувань з урахуванням середнього бала диплома бакалавра. На навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти приймаються також особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, а також на основі ступеня бакалавра чи магістра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала диплома.
Мова(и) викладання	Українська/англійська.
Термін дії освітньої програми	2022-2026 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=5449
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі богослов'я, здатних розв'язувати складні навчальні, професійні, наукові задачі та проблеми в галузі богослов'я, що передбачає дослідження та/або здійснення інновацій, із застосуванням теорій та методів богословської науки, і характеризується невизначеністю умов і вимог.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 04 – Богослов'я. Спеціальність: 041 – Боголов'я. Об'єкт вивчення: 1. Святе Письмо в історичному процесі формування його канону, передаванні тексту й інтерпретації змісту; 2. Богословська думка в її історичному розвитку й сучасному стані в теоретичній, систематичній та практичній площинах; 3. Духовно-моральні засади, на яких ґрунтується приватна та публічна діяльність людини; 4. Феномен релігії, його вплив на суспільство, людину та різні

	сфери життя.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма, академічна. Практична підготовка до душпастирської діяльності, навчально-виховної, науково-дослідницької та адміністративно-консультативної роботи. Організація та проведення наукових досліджень у царині богослов'я, історії Церкви
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта за спеціальністю 041 Богослов'я. Набуття сучасних, актуальних, науково-верифікованих знань. Формування у студентів цілісної системи богословських знань. Поглиблене вивчення біблійного, літургійного та морального богослов'я, історії Церкви. Ключові слова: богослов'я, релігія, церква, релігійна ідентичність, міжрелігійний діалог, конфесія, релігійна етика
Особливості програми	Багатопрофільна підготовка фахівців з богослов'я. ОПП є практично орієнтованою. Програма містить три основних компоненти, до яких належать: - теоретична підготовка (викладання дисциплін професійної та практичної підготовки); - практично-професійна підготовка (богослужбово-гомілетична, педагогічна та організаційно-управлінська практики); - науково-дослідницька підготовка (викладання дисциплін науково-дослідницького циклу, підготовка і захист магістерської роботи).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Щодо майбутнього працевлаштування, то магістри богослов'я можуть займати низку посад у відповідності з Класифікатором професій України (ДК 003:2010): • богослов – 2310.2; • професіонал в галузі релігії (місіонер, єпископ, священнослужитель (пастор, пресвітер, військовий священник (капелан) і т. ін.) – 2460; • допоміжний персонал релігійних організацій, який не має духовного сану, релігійний проповідник – 3480; • викладач університету та закладу вищої освіти – 2310.2; • викладач професійного навчально-виховного закладу, професійно-технічного навчального закладу – 2320; • викладач-стажист – 3340; • менеджери з дослідження ринку та суспільної думки – 1475.3; • менеджери у соціальній сфері – 1483; • посадова особа, працівник (референт – 3436.1; адміністративний секретар – 3431); • радник органів державної влади – 2419.3; • журналіст (фахівець з релігійних питань у ЗМІ) – 2451.2.
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Наявність висококваліфікованого професорсько-викладацького складу. Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-

	орієнтоване навчання, що охоплює такі організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо; й технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) і т.д. Можливість участі у Літніх школах та короткотермінових навчальних програмах; співпраця зі світовими дослідницькими та академічними центрами у ділянці богослов'я, участь у спільних проектах та програмах; поєднання теоретичного навчання з практичним виміром богослов'я через участь у літургійно-молитовному житті Університету; проходження практики на базі університету тощо.
Оцінювання	Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Поточний контроль включає: - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття, їх рівень фактологічних знань; - творчі завдання – проводяться з метою формування у студентів навичок практичного спрямування, зокрема сучасного аналітичного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені завдання, працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи) – здійснюється впродовж семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту / заліку, що спрямований на перевірку комплексності та якості знань студентів. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе; підсумкова атестація – захист випускної кваліфікаційної роботи (дипломного проекту). Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою: А (100-90 балів) – відмінно/ зараховано; В (89-80 балів) – добре/ зараховано; С (79-70 балів) – добре/ зараховано; D (69-60 балів) – задовільно/ зараховано; E (59-50 балів) – задовільно/ зараховано; FX (49-35 балів) – незадовільно/ не зараховано; F (34-1 балів) – незадовільно/не зараховано.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі богослов'я у процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, із застосування теорій та методів богословської науки, й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Володіння державною та іноземною мовами як усно, так і письмово за професійним спрямуванням. ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел) використовуючи інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 3. Знання і розуміння предметної області професійної діяльності. ЗК 4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо, проявляючи толерантність та повагу до культурної різноманітності. ЗК 5. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 7. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. ЗК 8. Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. ЗК 9. Здатність до особистісного та професійного розвитку (відповідальності за розвиток професійного знання та практик). ЗК 10. Володіння навичками критичного мислення та здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Поглиблене знання змісту книг Святого Письма, його контексту та герменевтичних методів тлумачення. ФК 2. Знання історії богословської традиції та здатність застосовувати його в процесі досліджень і у пошуках способів вирішення богословських питань в сучасному контексті. ФК 3. Розуміння інших культур і релігій з точки зору Святого Письма та богословської традиції. ФК 4. Здатність викладати богословські предмети різним аудиторіям за допомогою різних методів, надання консультативної підтримки студентам, керівництво науковою/творчою роботою студентів, аспірантів. ФК 5. Здатність визначати взаємозв'язок між богослов'ям та іншими галузями знань. ФК 6. Вміння розрізняти першорядні й другорядні богословські питання у контексті міжконфесійного та міжпредметного діалогу. ФК 7. Здатність усвідомлювати та критично оцінювати свою національно-культурну спадщину, її цінності та контекст з точки зору богословської традиції. ФК 8. Вміння оцінити свої здібності та можливості в академічній і прикладній діяльності в процесі застосування результатів досліджень у сфері практичного богослов'я, в церковному та соціальному контексті. ФК 9. Відкритість та конструктивне сприйняття критики і готовність до подальшого особистісного, практичного та академічного розвитку. ФК 10. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати богословських досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій. ФК 11. Здатність до організаційно-управлінської та представницько-посередницької діяльності в галузі богослов'я, здійснювати наукову та фахову експертизу, консультування осіб,

	підприємств, установ, організацій. ФК. 12 Вміння розробляти, вдосконалювати та оновлювати освітні програми, програми навчальних дисциплін, підготовка навчальних і методичних матеріалів. ФК. 13 Участь у роботі кафедри, інших колегіальних органів, організація освітньо-наукових заходів.
7 – Програмні результати навчання	
	1. Мати критичне розуміння основних богословських концепцій та колізій історії Церкви й методів їх осмислення у навчанні чи викладанні та/або іншій професійній діяльності. 2. Застосовувати широке знання богословської антропології та інших богословських наук у міждисциплінарних дослідженнях. 3. Відтворювати основні історичні і сучасні підходи контекстуального розуміння і застосування Святого Письма та Священного Передання. 4. Установлювати та співвідносити причинно-наслідковий зв'язок між актуальними питаннями морального богослов'я та сучасною духовно-етичною ситуацією в світі й Україні. 5. Аналізувати і оцінювати основні етапи становлення богословської традиції християнства в контексті історичних, ідейно-світоглядних, соціальних та культурних детермінант. 6. Узагальнювати причини, передумови та сучасні тенденції розвитку Православ'я в Україні в новітню добу. 7. Установлювати зв'язок і порівнювати результати досліджень в царині літургійного богослов'я та іконології. 8. Володіти і застосовувати різні загальні та спеціальні методи богословського дослідження в контексті підготовки кваліфікаційної роботи та під час інших аспектів практичної діяльності. 9. Мати здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних обґрунтованих висновків, а також знань та пояснень, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються, а також інших зацікавлених осіб. 10. Використовувати іноземні мови у професійній діяльності. 11. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах душпастирської практики, що потребує комплексних знань в царині літургії, історичного, практичного та морального богослов'я, місіології. 12. Мати здатність до наукової та управлінської діяльності, використання набутих богословських знань у міждисциплінарній професійній сфері, а також задля подальшого навчання. 13. Оцінити передбачуваний або непередбачуваний контекст на ґрунті богословської та релігійно-філософської аналітики, продемонструвати вміння і застосування богословського аналізу та осмислення для вирішення проблемного питання у педагогічній діяльності, пастирському служінні. 14. Брати відповідальність за розвиток професійного знання і практик в науковому середовищі, надавати оцінку стратегічного розвитку релігійності та духовності в Україні та світі. 15. Вміти проектувати, планувати і проводити богословські дослідження та здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. 16. Проводжувати професійну діяльність в релігійних чи державних інституціях застосовуючи конкретні знання щодо

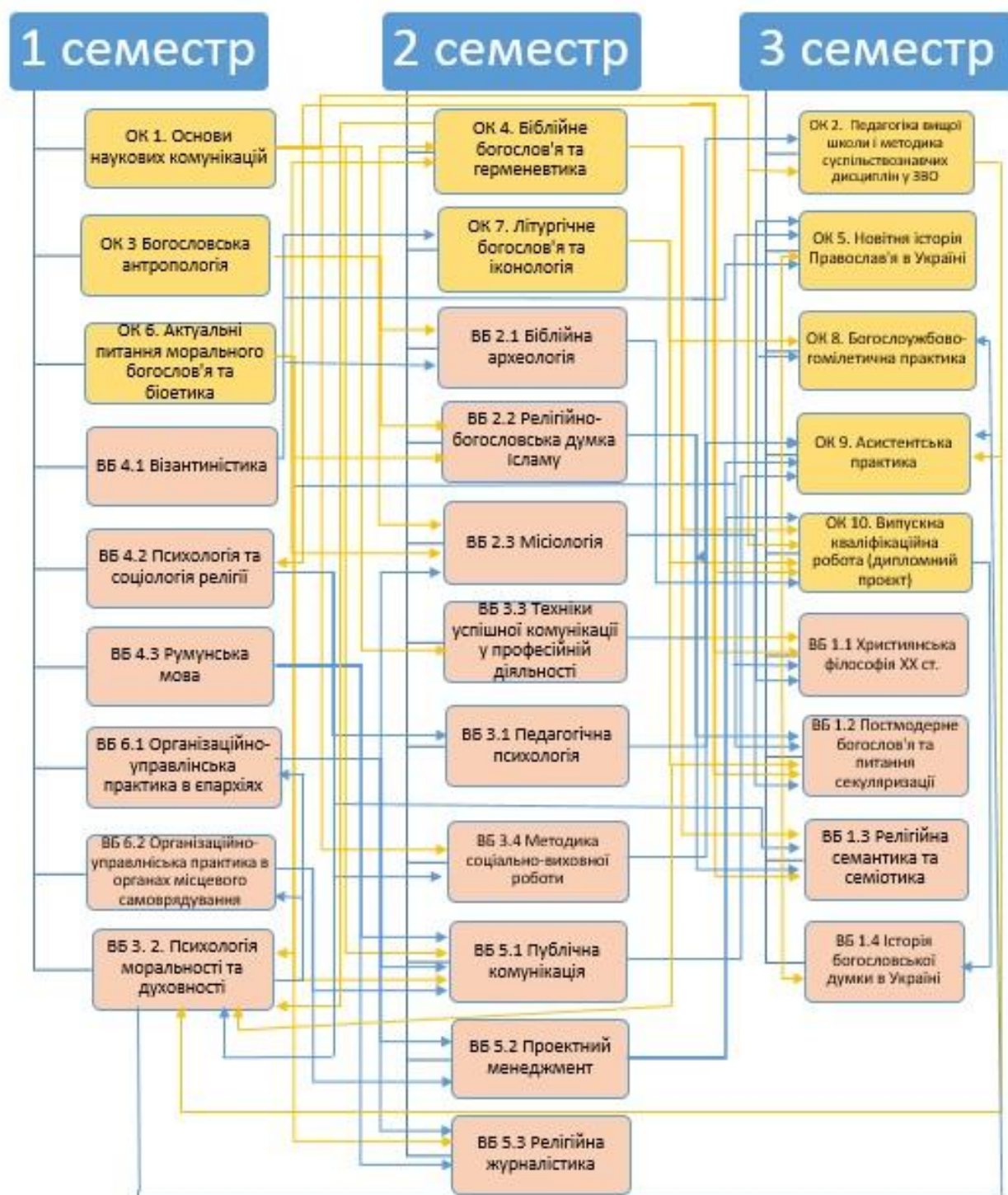
	особливостей буття релігії в суспільстві. 17. Демонструвати здатність до аналізу основ богословської антропології й співвіднесення її засад із ідеями релігійної філософії.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Підготовка фахівців здійснюється за участі 4 докторів наук (2 з них – професори, 2 доценти), 2 кандидати наук (2 з них – доценти).
Матеріально-технічне забезпечення	Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Майбутні фахівці з богослов'я мають доступ до технічних можливостей облаштованого на факультеті комп'ютерного класу, аудиторій з мультимедійними проекторами та мультимедійними дошками, вільний безперебійний доступ до мережі Internet. Богослужбово-гомілетична практика здобувачів вищої освіти проходить в трьох університетських храмах, що забезпечу якісну практичну підготовку випускників за даною ОПП.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення освітнього процесу базується на активному використанні можливостей таких структур університету, як інформаційно-видавничий відділ; наукова бібліотека (володіє фондом обсягом 2 724 935 пр.); локальна комп'ютерна мережа з доступом до мережі Internet. Задля цілісності та безперервності навчального процесу до послуг студентів спеціальності функціонує Наукова бібліотека ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Методичний кабінет навчальної та навчально-методичної літератури філологічного факультету ЧНУ імені Юрія Федьковича, факультетський та кафедральний Web-сайти, навчальні дисципліни освітньої програми представлені в мережі «Електронний університет». Дистанційне навчання як додаткова платформа для здобуття якісної професійної освіти функціонує на ґрунті програмного забезпечення Moodle й надає змогу інтерактивного поглибленого вивчення тем самостійної роботи, проведення поточного та підсумкового оцінювання знань студентів.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Діють спільні навчальні проекти спільно з Київською православною богословською академією, Національним педагогічним університетом ім. М. П. Драгоманова (Київ), Українським католицьким університетом (Львів) та Національним університетом «Острозька академія» (Острог).
Міжнародна кредитна мобільність	-----
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Освітня програма дає можливість для навчання іноземних здобувачів вищої освіти. Для іноземних студентів передбачено можливість навчання за індивідуальним навчальним планом.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. Контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП (цикл загальної підготовки)			
ОК 1.	Основи наукових комунікацій	6	Іспит
ОК 2.	Педагогіка вищої школи і методика викладання суспільствознавчих дисциплін у ЗВО	4	Іспит
Обов'язкові компоненти ОПП (цикл професійної підготовки)			
ОК 3.	Богословська антропологія	3	Іспит
ОК 4.	Біблійне богослов'я та герменевтика	8	Залік, іспит
ОК 5.	Новітня історія Православ'я в Україні	8	Залік, іспит
ОК 6.	Актуальні питання морального богослов'я та біоетика	4	Іспит
ОК 7.	Літургичне богослов'я та іконологія	5	Іспит
ОК 8.	Богослужбово-гомілетична практика	9	Залік, залік, залік
ОК 9.	Асистентська практика	9	залік
ОК 10.	Випускна кваліфікаційна робота (дипломний проект)	8	Публічний захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		64	
Вибіркові компоненти ОПП (цикл загальної підготовки)			
ВБ 1.	Християнська філософія ХХ ст. / Постмодерне богослов'я та питання секуляризації / Релігійна семантика та семіотика / Історія богословської думки в Україні	3	Залік
ВБ 2.	Біблійна археологія / Релігійно-богословська думка Ісламу / Місіологія	3	Залік
Вибіркові компоненти ОПП (цикл професійної підготовки)			
ВБ 3.	Педагогічна психологія/ Психологія моральності та духовності/ Техніки успішної комунікації у професійній діяльності/ Методика соціально-виховної роботи	5	Залік
ВБ 4.	Візантиністика/Психологія та соціологія релігії/Румунська мова	6	Залік
ВБ 5.	Публічна комунікація / Проектний менеджмент/Релігійна журналістика/	4	Залік
ВБ 6.	Організаційно-управлінська практика в єпархії / Організаційно-управлінська практика в органах місцевого самоврядування	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		26	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

■ - дисципліни вільного вибору студента;

■ - ОК

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності № 041 «Богослов'я» проводиться у формі відкритого публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр богослов'я, професіонал в галузі релігії, викладач університету та ЗВО.

Виконання кваліфікаційної роботи та її захист перед екзаменаційною комісією є перевіркою підготовки фахівця до самостійної діяльності, його здібностей самостійно аналізувати стан проблем у богослов'ї, розробляти необхідні пропозиції. Магістерська робота – це навчальне наукове дослідження студента, яке має виключно індивідуальний характер та виконується на завершальному етапі навчання для отримання ступеня вищої освіти «магістр». Головною метою і змістом даної роботи є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або практичного богослов'я. Необхідно продемонструвати певний рівень наукової кваліфікації студента, його вміння здійснити науковий пошук і вирішувати чіткі питання. Випускна кваліфікаційна робота повинна містити науково обґрунтовані теоретичні результати, наукові положення та характеризуватися концептуальною єдністю змісту. Для захисту магістерської роботи обов'язково необхідні власні публікації студента у фахових виданнях, апробація результатів роботи на конференціях різного рівня. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти, або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей

компонентам освітньої програми

[illegible]

10.	+									+
ФК 11.	+								+	
ФК 12		+							+	
ФК 13		+							+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ПР 1			+		+	+		+	+	
ПР 2	+		+	+		+	+			
ПР 3			+	+						
ПР 4					+	+				
ПР 5			+	+	+	+	+			
ПР 6					+				+	
ПР 7							+	+	+	
ПР 8	+							+	+	+
ПР 9		+						+	+	+
ПР 10	+								+	+
ПР 11					+	+	+	+		
ПР 12	+	+						+		+
ПР 13			+	+		+		+	+	
ПР 14	+	+							+	
ПР 15	+	+							+	+
ПР 16	+				+	+		+	+	+
ПР 17			+					+		

Гарант освітньої програми

доцент кафедри філософії та культурології,
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича,
кандидат наук з богослов'я,
кандидат історичних наук, доцент

Микола Лагодич

Микола ЛАГОДИЧ